

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. március 4.

bb. 1. magyar tudós előadása a baton rouge-ban rendezett vegyész-konferencián - dr. erdey lászló akadémikus nyilatkozata amerikai utjáról

i bc/sze/e sr

1962. március 4.

dr.erdey lászló akadémikus, a budapesti műszaki egyetem tanára, a napokban érkezett haza az egyesült államokban tett tudományos látogatásáról. utjáról nyilatkozott az mti munkatársának. előjáróban elmondotta, hogy a baton rouge-ban rendezett 15. vegyészkonferencia előkészítői és rendezői a nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlesztése mellett foglalnak állást. ennek tudható be, hogy a konferenciát rendező louisiana állam egyeteme őt is felkérte a részvételre.

- a tanácskozás 350 résztvevője - folytatta - az újabb kémiai analitikai kutatások eredményeivel foglalkozott. több előadás hangzott el és azok megtartására velem együtt tíz előadót kértek fel: közöttük a hazaiakon kívül egy angolt, egy ausztráliait és egy kanadait. én három előadásomban a tanszékemen végzett kutató munka néhány eredményét ismertettem.

a továbbiakban dr.erdey lászló elmondotta, hogy a konferencia után különböző tudományos egyesületek és egyetemek meghívására előadásokat tartott clevelandban, pittsburghban, new yorkban. néhány gyárban, kutató laboratóriumban is járt és konzultációt tartott.

- a konferencián és másutt is azt tapasztaltam, hogy a tudományos körök érdeklődéssel és elismeréssel tekintenek a budapesti műszaki egyetem analitikai, kémiai intézetében végzett kutatásokra. a hazai kutatások jelentőségét mutatja még az a megtisztelő felkérés is, amely legutóbb az angliában megjelenő talanta /mérleg/ című nemzetközi kémiai folyóirat szerkesztőségéből érkezett: a kémiai folyóirat egyik számát - teljes egészében - a magyar analitikai-kémiai kutatások történetének és eredményeinek szeretné szentelni. a megtisztelő felkérésnek eleget kívánunk tenni, és úgy gondoljuk, hogy ezt a számot jövőre, winker lajos, a nagy magyar analitikus kémikus születésének századik évfordulója alkalmából lehetne megjelentetni. /mti/

10.22
1045

HE

- - -

- 1 -

bb. 2. négy év alatt huszonnégy cukrászda nyílt, minden üzletet tataroztak, száznyolcvan boltot szakosítottak bács-kiskun megye falvaiban

vid/te/e ki

1962. március 4.

az utóbbi néhány év alatt sokat fejlődött a kereskedelmi és a vendéglátóipari hálózat bács-kiskun megyében. 1957-óta mintegy kétszeresére növekedett a földművesszövetkezeti cukrászdák, kisvendéglők és falatozók száma. négy év alatt 24 új cukrászda, illetve eszpresszó nyílt a falvakban, ezenkívül 180 üzletet szakosítottak vagy önkiszolgálóvá alakítottak át. a falusi lakosság megkedvelte az újfajta kereskedelmi formákat, amit az is bizonyít, hogy a 180 szakosított bolt a kiskereskedelmi hálózatnak csak 16.5 százaléka, mégis, az áruforgalomnak mintegy 50 százalékát ezek az üzletek bonyolítják le. jelenleg a megye minden második községében van korszerű, izlésesen berendezett étterem és cukrászda. külsőleg is merőben megváltoztak a falusi boltok, 1957 óta minden üzletházat felújítottak, tatarozták a megyében. a szövetkezetek tagsága négy év alatt több mint hatmillió forint értékű társadalmi munkával és egyéb hozzájárulással segítette a falusi kereskedelmi hálózat fejlesztését. /mti/

- - -

bb. 3. huszonöt ezer mázsa babot természetek köztesként a zalai termelőség szövetkezeti tagok

vid/cs/gk/e ká

1962. március 4.

zala megye számos termelőség szövetkezetében úgy határozott a tagság, hogy a kukoricatáblákon köztes veteményként babot termesztenek. egyúttal kidolgozták a babtermesztésben résztvevő tagok premizálási módszerét. eszerint - mivel a babbal bevetett kukoricatáblákon jóval nagyobb gondot jelent a növényápolás - az egész babtermés árát a munkában résztvevő szövetkezeti tagok kapják meg. a szakemberek becslése szerint a nagyüzemi kukoricatáblákról legalább 16 000 mázsa babot gyűjtenek majd be. ezen kívül mintegy 9 000 mázsa lesz a háztáji földek babtermése is, aminek egy részét ugyancsak szerződéses alapon értékesítik. /mti/

- - -

- 2 -

10.25
10.45

HR

bb. 4. termelőség szövetkezeti klub - televízióval és zenegéppel
vid/zs/ke/e 1962. március 4.

a nagycenki széchenyi istván termelőség szövetkezet tagsága a szociális alappól tsz-klubot rendezett be. a klubban televíziós készülék, zenegép, könyvek, folyóiratok, társasjátékok biztosítják a tsz-gazdák kellemes és hasznos délutáni, esti időtöltését. /mti/

- - -

bb. 5. bővítik a Lenin kohászati művek oxigéngyárát

vid/te/e ki

1962. március 4.

a Lenin kohászati művek jelenlegi oxigéngyára nem tudja kielégíteni az igényeket, ezért a felhasználásra kerülő oxigén jelentős részét költséges módon külső vállalatoktól szerzik be. a helyzet javítására nagyteljesítményű kompresszort vásároltak. az új kompresszort, amellyel a jelenlegi oxigéntermelést több mint kétszeresére növelhetik, az év második felében helyezik üzembe. ezzel, kisebb mértékben, lehetővé válik a korszerű oxigénes acélgyártási módszer bevezetése is. az üzem bővítésére fordított beruházás egy éven belül visszatérül. /mti/

- - -

bb. 6. kisz megbízatással 250 fiatal vállal munkát a szolnok megyei termelőség szövetkezetek állattenyésztéseiben

vid/ká/j/e

1962. március 4.

a szolnok megyei kisz-bizottság értékelté az állattenyésztésben dolgozó fiatalok munkáját. megállapította, hogy tavaly az ifju baromfitenyésztők versenyében részt vett 118 fiatal csaknem 400 000 árubaromfit és 50 000-nél több törzsbaromfit nevelt fel. nyolcvanegy fiatal nevezett a tejtermelési versenybe, s közülük többen kimagasló eredményeket értek el. bocskaik imre, a turkevei vörös csillag tsz fiatal tehenésze 12 jószágot gondozott, és tehenenként 4 420 liter tejet fejt, 4 százalékos zsírtartalommal. az ifju sertésenyésztők versenyében vereb istván, a kengyeli vörös hajnal tsz sertésgondozója ért el kitűnő eredményt. 166 sertést 10 hónap alatt 113 kilogrammos átlagsúlyra hizlalt meg. a fiatal baromfitenyésztők közül dikác margit, a fegyverneki vörös csillag tsz ifju baromfitenyésztője tünt ki, aki kevés híján 12 000 árubaromfit nevelt fel, mindössze 1.3 százalékos elhullással. az idén tovább szélesedik a fiatalok mozgalmá. kisz-megbízatással 250 fiatal vállal munkát a termelőség szövetkezetek baromfi-, sertés- és szarvasmarha-tenyésztéseiben. /mti/

- - -

11.30

11.45

- 3 -

bb. 7. nemcsak tihanyban, somlón is van „kecskeköröm”,

vid/zs/ke/e

1962. március 4.

a „kecskeköröm”, tihany egyik balatoni nevezetességét a geológusok sokszor keresték már a magyar tenger más környékén is, de mindeddig sikertelenül. maga eötvös károly is azt írta az utazás a balaton körül című művében, hogy „...ezt a kagylót csupán tihany szüli,,.

a napokban azonban megdőlt tihany „egyeduralma..: a somlóhegy melletti túskevár határában megkövesedett kagylómaradványokra bukkantak. a szakvélemények szerint bizonyos, hogy a pannon tengerből kiemelkedett somló öt-hat millió éves lelete egyezik a híres balatoni félsziget kecskekörmeivel.

a somló-hegyi kecskekörmök legszebb darabjait túskevárótt a helytörténeti muzeumban állították ki. /mti/

bb. 8. öntözött nagyüzemi szőlőgyökereztető iskolákat hoznak létre tiz bács megyei termelőszövetkezetben

vid/cs/gk/e ká

1962. március 4.

a következő évek nagyarányu szőlőtelepítéséhez a duna-tisza közén már az ideai tavasszal megkezdik a szaporítóanyag nagyüzemi előállítását. bács-kiskun megyében az állami gazdaságokon kívül tiz termelőszövetkezet látja majd el szaporítóanyaggal a telepítőket. ezek a közös gazdaságok a körzetükben összegyűjtik a táj hagyományos szőlőfajtáinak vesszőit, és gyökereztetés után visszaadják a környező termelőszövetkezeteknek. az öntözéses szőlővessző-nevelő telepeket 50-100 holdas táblákon alakítják ki, s a telepítést tavasszal kezdik. a solti szikra termelőszövetkezet egymaga 100 holdas táblán rendezkedik be vesszőgyökereztetésre. a megye állami gazdaságaiban ugyancsak több mint félezer holdon állítanak elő az idén szőlő szaporító anyagot. mindezt egybevetve bács megyében évente 60-70 millió szőlővesszőt gyökereztetnek, ami 10 000 hold betelepítéséhez elegendő. /mti/

- 4 -

12.05
12.11

NE

bb. 9. mérlegenként egy mázsa vasat takarítanak meg a hódmezővásárhelyi mérleggyárban

vid/te/e ki

1962. március 4.

a hódmezővásárhelyi mérleggyárban a korszerűség és a takarékoság követelményeinek megfelelően csökkentik egyes mérleg-típusok anyagszükségletét. a nemrég létesült üzemi laboratóriumban tudományos: fizikai, szilárúságtani kísérletekkel, számításokkal megállapították, hogy elsősorban a régebben szerkesztett mérlegek egyes alkatrészei túlméretezettek. ezeknek az alkatrészeknek súlyát - a megfelelő biztonsági követelmények figyelembevételével - csökkentik. így például az ötszáz kilós tolosúlyos mérlegek újraszerkesztésével mérlegenként több mint egy mázsa vasat takarítanak meg. ez éves viszonylatban csaknem egymillió forintot jelent. /mti/

bb. 10. nyílik a hóvirág a havas bükkben

vid/ká/j/e

1962. március 4.

a bükk-hegységben a nagymezőn és a lustavölgyben a hóréteg vastagsága meghaladja a 20 centimétert. a déli lejtőkre hullott hó azonban napközben órák alatt elolvad, s a szélvédett déli tisztásokon kinyílt a hóvirág. a délbükk községek erdővel határos részein, kisgyőr, cserépváralja, harsány környékén a tavasz hírnöke szinte egybeolvadó fehér takarót alkot a foltokban megmaradt hóval.

a környék lakói március első napjaiban több ezer csokorra való hóvirágot szedtek és adtak el miskolcon. /mti/

bb. 11. milliókat érő ujitást dolgozott ki a simontornyai börgyár két szakembere

vid/te/e ki

1962. március 4.

a simontornyai börgyár két dolgozója, molnár lajos hasító-mester és csapó jános művezető többhónapos kísérletezés után sikerrel oldott meg olyan technológiai eljárást, amely már hat éve szerepel az ujitási feladatok között.

simontornyán is, mint a többi börgyárban, évenként többszáz mázsa, növényi anyaggal cserzett, hulladék került a szemétkébe. a két szakember új eljárásával a hulladékbőrből diszműárak készítésére alkalmas anyagot nyernek. a simontornyai gyár vezetői szerint az ujitással milliókat lehet megtakarítani. /mti/

12.10
12.25

- 5 -

NE

bb. 12. téli népművelési számvetés: 15 000 vas megyei parasztember vett részt a falusi kulturális eseményeken

vid/zs/ke/e zs

1962. március 4.

a vas megyei művelődési intézmények vezetői mérleget készítettek arról: mivel töltötték november elejétől február végéig a nösszü téli estéket a falvak lakói. megállapították, hogy a községi kulturális eseményeken mintegy 15 000 parasztember vett részt. nagy sikerük volt a szombathelyi irodalmi színpadok majorokban tartott estjeinek és a tudományos ismeretterjesztő társulat filmvetítésekkel kísért előadásainak. többezren tapsoltak a déryné színház művészeinek, sokan író-olvasó találkozókon vettek részt, s telt ház volt az országos filharmónia első bérletes falusi hangversenyének is, amelyet vasszécsényben tartottak. /mti/

bb. 13. automata gépsoron készül a fehér kenyér a nagykanizsai kenyérgyárban

vid/te/ki/e

1962. március 4.

a délzalai sütőipari vállalat nagykanizsai kenyérgyárában automata gépsort helyeztek üzembe, amely emberi beavatkozás nélkül készíti a kenyeret. a gépsoron naponta ötven mázsa fehér kenyér készül. /mti/

bb. 15. kun béla régi fényképe került elő baranyában

vid/zs/sze/e

1962. március 4.

az mszbt egyik baranya megyei aktivistája, gál lajosné értékes dokumentumot őrzött családi fényképalbumában. a dokumentum egy tabló, amely az 1910-es évek elején készült, s kun bélát ábrázolja a kolozsvári munkásbiztosító pénztár tisztviselőkarának tagjaival.

a tablót gál lajosné megküldte a baranya megyei mszbt szervezetnek, amely a fényképről másolatot készíttetett és eljuttatta kun béla özvegyének, valamint a munkásmozgalmi intézetnek. /mti/

13.25
13.45

- 6 -

bb. 14. eduardo de filippo szintársulata a petőfi színházban

i fe/tr/e sr

1962. március 4.

eduardo de filippo - az író, rendező és színész - vezetésével hazánkba látogat a világhírű nápolyi színházi együttes. a petőfi színházban mutatkoznak be a hazai közönségnek. az együttes március 16-án és 17-én eduardo de filippo legújabb színművét, a sanita-i komédiát adja elő, 18-án és 19-én pedig a vannak még kísértetek kerül színre. az olasz együttes március 15-én érkezik budapestre. /mti/

bb. 16. kétezer lakodalomba készített tortákat a jászszék legidősebb cukrászmestere

vid/zs/sze/e zs

1962. március 4.

jászkiséren több mint félévszázada dolgozik gomola jános földművesszövetkezeti cukrász. a sütemények, torták, mignonok, desszertek és egyéb édességek idős mestere hosszú pályafutása alatt kétezer lakodalomba készített tortákat, s bár ma már 70 éves, távoli vidékekről is sokan felkeresik, mert az ugynevezett grillás tortáknak messze környéken mindmáig ő a legszakavatottabb kezű készítője.

az idős cukrászmestert a félévszázados jubileum alkalmából oklevéllel tüntette ki a földművesszövetkezetek szolnok megyei központja. /mti/

bb. 17. időjárásjelentés

gk/e

1962. március 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. március 4-én, vasárnap 13 órakor:

élénk délnyugati szél

európa északi és déli részei között nagy hőmérsékleti ellentétek alakultak ki. a skandináv-félszigeten és a szovjetunió északi vidékein sok helyen mínusz 20 - mínusz 30 fokos fagyokat mérnek, ugyanakkor a kárpát-medencében, a alpok hegyvonulatától délre és délnyugat-európában az északkelet felé előretörő szubtrópusi levegő hatására kellemes, enyhe, tavaszias lett az idő. magyarország északi felében tegnap erősen felhős volt az ég, délen viszont 3-8 órán át sütött a nap. főleg északon sok helyen hullott jelentéktelen mennyiségű eső. a hőmérséklet napközben északon plusz 4-7, délen 8-12 fokig emelkedett. ma hajnalban országszerte mínusz 1 - plusz 3 fokig hűlt le a levegő.

/folyt.köv./

13.45

13.55

- 7 -

bb. 17. /Időjárás...folyt./ -e

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 4.1 fok volt, a sokévi átlagnál 0.6 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 751 milliméter, gyengén süllyedő irányzatu.

várható időjárás hétfő estig: élénk, helyenként erős déli, délnyugati szél. felhőátvonulások, sok helyen esővel, záporosóval, egy-két helyen esetleg zivattal. tavaszias idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2 - plusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn plusz 9 - plusz 13 fok között.

a duna vízállása budapestnél 245 centiméter. /mti/

- - -

bb 18. ötven vagon papír - 100.000 forint jutalom - megjutalmazták a papirgyűjtésben legjobb eredményt elért iskolákat

t lv/gk szb bs

1962. március 4.

a budapesti méh vállalat és a budapesti uttorók elnöksége az 1961-62-es tanévre papirgyűjtési versenyt hirdetett az iskolák között. a méh vállalat értékelte az elmúlt fél év eredményét. 1961 december 31-ig a fővárosi iskolások 50 vagon papírt gyűjtöttek.

a medosz jókai utcai székházában vasárnap megjutalmazták a legjobb eredményt elért iskolákat. a versenyben első lett a 18. kerületi kund utcai általános iskola, mert a tanulók tudja Lászlóné pedagógus irányításával 28.640 kilogramm papírt gyűjtöttek össze. ezt a nagy mennyiséget, ha elosztják az iskola tanulóinak létszámával, minden diákra 47 kilogramm jut. második helyezést ért el a szinyei merse utcai általános iskola, itt 20.817 kilogramm papírt gyűjtöttek, és az egy főre eső átlag 44 kilogramm. a budapesti méh vállalat a legkiemelkedőbb eredményt elért iskolák között összesen 100.000 forint jutalmat osztott ki.

a jutalom kiosztás után a gyermekeket különböző társasjátékokkal és vidám fejtörőkkel szórakoztatták, s a legügyesebbeket cukorkával és csokoládéval ajándékozták meg. /mti

15.30

14.45

NR

- 8 -

bb 19. képzőművészeti vándorkiállítás bős községben

vid gk szb bs

1962. március 4.

a borsod megyei tanács művelődési osztályának kérésére a képzőművészek szövetségének miskolci munkacsoportja a mai életet tükröző alkotásokból vándorkiállítást szervezett. a 42 olajfestményből és grafikából álló kiállítást az idén 25 községben mutatják be, hogy a művelődési központoktól távol élő dolgozókkal is megismeressék képzőművészeink munkásságát. a vándorkiállítás - tárlatvezetéssel egybekötve - vasárnap délután nyílt meg bős községben. a kiállítás anyaga egy hétig marad a faluban, majd hernádnémetiben és gesztelyben mutatják be. /mti/

- - -

bb 20. ünnepélyesen adták át miskolc első uttoróházát

vid gk szb bs

1962. március 4.

miskolc 40 uttorócsapatának több mint 10.000 tagja van. a kis-pajtásoknak régi kívánságuk volt, hogy jól felszerelt önálló uttoróházat kapjanak.

március első vasárnapján ez a kívánságuk is teljesült. ezen a napon adták át ünnepélyesen a négymillió forintos költséggel felépített uttoróházat. az egyemeletes házat - amelyben 13 szakköri szobát és egy 300 személyes színháztermet alakítottak ki - nagyrészt a 114-es építőipari tanulóintézet leendő szakmunkásai építették. érdekessége, hogy a különböző szakköri szobákat és helyiségeket pasztellszínű, vízzel tisztítható műanyag falfestékkel színezték. az építkezésen a város kisz-fiataljai félmillió forint értékű társadalmi munkát végeztek.

az uttoróház ünnepélyes átadásán megjelentek cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának tagja, a borsod megyei pártbizottság első titkára, szabó ferenc, a kisz központi bizottságának tagja, az uttoró szövetség országos titkára, a megye és a város ifjúsági szövetségének vezetői, valamint az építők és az uttorócsapatok küldöttei. a pajtások az elnökségben helyet foglaló vendégeknek vörös nyakkenőket és virágot ajándékoztak. az uttoróházat cseterki lajos adta át, majd vidám kulturműsorral fejeződött be az ünnepély. /mti/

- - -

15.00

- 9 -

NR

bb 21. befejeződött a hajdu-bihar megyei földművesszövetkezetek küldöttközgyűlése

vid gk-lm bs

1962. március 4.

vasárnap délután befejeződött debrecenben a hajdu-bihar megyei földművesszövetkezetek kétnapos küldöttközgyűlése, amelyen az elmúlt négy év eredményeiről adott számot az igazgatóság. román-istvánné, a mezőv hajdu-bihar megyei igazgatóságának elnöke elmondotta, hogy négy év alatt jelentősen nőtt a taglétszám, s jelenleg 118.000 tagot tartanak nyilván. a falusi lakosság részvétele a szövetkezetek munkájában különösen aktív volt az elmúlt esztendőben. négy év alatt 93 új típusú boltot nyitottak a megyében, s ezzel együtt már 145 önkiválasztó üzletben vásárolhatnak a hajdusági községek lakói. tizenöt új cukrászdát létesítettek ez alatt az idő alatt.

bár az elmúlt esztendőben - elsősorban a termelőszövetkezeti gazdaságokban - jelentősen növekedett az öntözött terület, nőtt a zöldségtermesztés, azonban a keleti főcsatorna adta nagy lehetőségeket a zöldségtermelésnél, még mindig nem hasznosítják kellően a hajdusági földművesszövetkezetek.

a hajdu-bihar megyei földművesszövetkezetek megyei közgyűlésén résztvevett és felszólalt dr. tatár kiss lajos, a szövegsz elnöke is. /mti/

--

16.00

- 10 -

bb 22. a látogatók kívánságára ötpengőssel fizet a kossuth-bankók nyomdagépe - pénztörténeti kiállítás nyílt vasárnap a balassagyarmati palóc muzeumban

vid gk szb bs

1962. március 4.

az elmúlt napokban óriási pénzforgalmat bonyolított le a balassagyarmati palóc muzeum. a muzeum kiállítási helyiségeiben ugyanis a magyar pénz története címmel nagyszabású kiállítás nyílt vasárnap, s ez alkalommal a szokástól eltérően, már az elküldött meghívók mellé is százmillió milpengőt helyeztek. a palóc muzeum és a magyar régészeti művészettörténeti és éremtani társulat közös rendezésében megnyílt kiállításon a magyar nemzet történelme során kibocsátott és forgalomba hozott pénzeinek sokszáz példányát láthatják a látogatók. a kiállítás érdekessége, hogy a nemrég megtalált és védetté nyilvánított kossuth-bankók nyomdagép a látogatók kívánságára üzemel. a hajdani ötpengős papírpénz eredeti nyomólemezének felhasználásával új, ropogós pénzzel fizet látogatóinak a kossuth-bankók nyomdája. a pénztörténeti kiállítást megtekintik majd az 1938-ban kibocsátott két- és tízpengősökön ábrázolt palócmenyecske modelljei is: a tízpengősökön buzakalászt és sarót tartó sípeki bözsi néni és a kétpengősökön a kisleányát ölelő, ma már özvegy fábián lajosné, aki a hollóközi termelőszövetkezet fejlesztőasszonya. az érdekes kiállításnak már vasárnap többszáz látogatója volt. /mti/

--

bb 23. első vidám, zenés uttörő vetélkedő dunaujvárosban

vid gk szb bs

1962. március 4.

a dunaujvárosi bartók béla uttörő-zenekar tagjai vasárnap vidám, zenés uttörő vetélkedőt tartottak. az első ilyen zenés ügyességi versenynek ezernél is több felnőtt és ifjú hallgatója volt. az uttörő-zenekar nemcsak több új indulót játszott, de olyan dal-lamokat és melódiákat is előadott, amelyeknek szerzőit és a műcímét az uttörőknek kellett megfejtetniük.

az uttörő-zenekar tanulságos, szórakoztató vidám műsorát a tavasszal más városokban, köztük miskolcon is bemutatja. /mti/

--

16.55

- 11 -

bb 24. debreceni festőművész kiállítása nyílt meg gyulán

vid gk szb bs

1962. március 4.

a képzőművészet iránt nagyon érdeklődő gyula termelőszövetkezeti város lakossága részére sürin rendez kiállítást a helyi erkel ferenc múzeum. vasárnap új tárlat nyílt meg a múzeum nagytermében, amelyen debrecen egyik tehetséges, fiatal festőművészenek, józsa jánosnak alkotásait láthatták az érdeklődők. a kiállításon dr. lötn ervin művészettörténész mondott beszédet. az új formában, új technikával készült szebbnél-szebb alkotásoknak már a kiállítás első napján többszáz látogatója volt. /mti/

bb 25. farsangi lakodalom - rönkhuzással

vid gk szb bs

1962. március 4.

régi népszokást elevenítették fel vasárnap a zala megyei kálócfa községben. ősi szokás, ha a farsang idején egyetlen pár sem köt házasságot a faluban, akkor a farsang utolsó vasárnapján hatalmas rönköt tesznek egy kocsira és arra ültetik a falu legidősebb, eladósorban levő lányát és a legidősebb legényt. a kocsit a fiatalok végighúzzák a falu főutcáján, majd a lakodalmas menet az anyakönyvvezető elé járul, aki jelképesen megesküti a fiatalokat.

kálócán az idei farsangon nem volt házasság, ezért a falu fiataljai, a kisz-szervezet és a helyi sportkör kezdeményezésére vasárnap megrendezték a farsangi „lakodalmat”, - rönkhuzással. a lakodalmi menet délután két órakor indult a falu egyik végéről, s az ifju párt huszonnégytagú nászkisérlet követte. rajtuk kívül azonban a falu egész lakossága ott volt, sőt a szomszédos községekben is sok vendég érkezett. sok derűs pillanat tanúi voltak a résztvevők. a menet ősi szokás szerint a vendéglő előtt állt meg, itt megrendezték az „esküvőt”, a lakodalmi táncjáték és a menyasszonytánc után megkezdődött a vidám farsangi bál. a bál bevételét sportfelszerelések vásárlására fordítják a kálócfa fiatalok. /mti/

17.10

H31

Zal

- 12 -

bb 26. tizezer ember a mohácsi busójáráson

vid gk szb bs

1962. március 4.

mohácson március első vasárnapján - farsangvasárnapon - rendezték meg a híres busójárást, a városban élő délszlávok hagyományos népi játékát.

a busójáráshoz érdekes, de minden történeti alapot nélkülöző népi monda fűződik. eszerint mohácsot a várossal szemközti szigeten élő sokácok szabadították fel a török megszállás alól. a szigeti erdők mélyén, nagy titokban, félelmetes álarcokat készítettek, s tülkökkel és kereplőkkel felszerelve, kezükben hatalmas buzogányokkal éjszaka csónakokon átkeltek a dunán és rátámadtak a mítsem sejtő törökökre. az álumból felriasztott ellenség megremülve a vad külsejű alakoktól és a rettenetes lármától, hanyat-homlok menekült el a városból. a törökök kiűzésének emlékére rendezik meg évről-évre a mohácsi sokácok a messzeföldön híres busójárást.

vasárnap délelőtt a mohácsi bartók béla művelődési házban busókiállítás nyílt, amelyen bemutatták a legérdekesebb álarcokat és sokác hangszereket. mándoky lászló, a pécsi janus pannonius múzeum néprajzi munkatársa előadást tartott a régi és a mostani busójárásokról. a kossuth filmszínházban egy régi busójárásról készült filmet vetítettek. a béke étteremben ezen a napon sokác ételkülönlegességeket szolgáltak fel.

délután került sor a nagyszabású busójárára, amely minden eddiginél látványosabb, „félelmetesebb”, volt. az ijesztő álarcos öltött sokácok - zömükben mohácsi termelőszövetkezeti dolgozók - a kóló téren gyülekeztek, s innen tamburazenekar kíséretében és a nézőket ijesztgetve vonultak végig a város főútvonalán, a tanácsház előtti térre. a menetben száz állatbőrbe öltözött álarcos vett részt. a téren sátrak álltak, amelyeket törökruhás - turbános, kaftános - harcosok védelmeztek a rájuk törő busók ellen. miután a „törökök”, megfutamodtak, az álarcosok lerombolták a sátrakat. ezután következett a busók örömnépe: nagy zenebona közepette máglyákat gyújtotta a tér közepén és a tüzek körül ujjongva járták a kólót, a délszlávok ősi táncát.

a város ipari üzemei, termelőszövetkezetei ajándékokat ajánlottak fel a legérdekesebb álarcok viselőinek. a díjakat a tánc befejezése után a helyszínen adták át a busóknak. a szinpompás busójárást mintegy 10.000 ember nézte végig.

este a művelődési házban délszláv kulturális műsort adtak elő, utána megkezdődött a hagyományos sokác-bál. /mti/

17.30

H31

Zal

- 13 -

ob 27. nőnap ünnepségek

vid-gk-lm bs

1962. március 4.

vasárnap az ország számos városában, községében tartottak ünnepséget a nemzetközi nőnap alkalmából.

a hódmezővásárhelyi nőnaggyűlésre már délelőtt egész csongrád megyéből gyülekeztek a nőküldöttségek, az érdeklődők. szegedről, szentesről külön autóbuszokon, a környező községekből tsz-ekből, a hódmezővásárhelyi ságvári, szántó kovács jános, marx, lenin és a többi tsz-ből tehergépkocsikkal érkeztek a asszonyok, leányok százai a gyűlés színhelyére, a béke szálló szépen feldíszített színháztermébe.

már az ünnepség megkezdése előtt zsufolásig megtelt a nagy terem, akinek bent nem jutott hely, azok hangszórokon keresztül kísérték figyelemmel a gyűlés eseményeit. miskolczi lajosnének, hódmezővásárhelyi nőtanács titkárnak üdvözlő és megnyitó szavai után marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára mondott nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszédet.

utána uttörőküldöttség köszöntötte az ünnepelt asszonyokat, vendégeket, majd a hódmezővásárhelyi népi együttes és a helyi balettiskola növendékei adtak művészi műsort.

vasárnap dunaujvárosba látogatott a nemzetközi nőnap ünnepségeire hazánkba érkezett külföldi nőküldöttség egyik csoportja. a külföldi küldötteket, köztük l.h. kudrinát, moszkva szverdlov kerületi tanács v.b. elnökét, elfriede diethat, magdeburgi kerületi tanácselnökhelyettesét, a dunaujvárosi népfront és a nőtanács vezetői fogadták. megtekintették a várost, a vasmű egyik munkásszállóját, a művelődési házat és az ország egyik legnagyobb, 32 tantermes általános iskoláját. ezután a dunaujvárosi nőmozgalom vezetőivel folytattak baráti beszélgetést.

békéscsabán, a viharosarkai földmunkásmozgalom egykori fellegvárában már délelőtt megkezdődtek a nőnap ünnepségek. a medosz helyi szervezet székházában betkó pál viharosarkai földmunkásmozgalmi veterán köszöntötte a meghívott lányokat, asszonyokat. a férfiak hóvirágcsokorral és képviselőfánkkal kedveskedtek az ünnepelteknek.
/folyt.köv./

18.25

18.47 Zsolt

- 14 -

ob 27. / nőnap...1.folyt./-lm

délután a 6. kerületi pártházban rendezett nőnap ünnepségen arany tóth lajos, a békés megyei tanács vb-elnöke mondott beszédet. az előadás után megtekintették a 6. kerületi asszonyok kézimunka-kiállítását, amelyen szép csipkéket, díspárnákat, terítőket mutattak be. a 6. kerület asszonyait foszló béli kaláccsal és forró teával vendégelték meg.

szabolcs-szatmár megye mintegy kétszáz községben rendeztek e napon ünnepi gyűlést, amelyen a párt, a tanács és a tömegszervezetek megyei, járási és helyi vezetői köszöntötték a nőket. a nagyállói járási művelődési házban megrendezett gyűlésen - orosz ferenc, a megyei pártbizottság titkára méltatta a nők nemzetközi összefogásának jelentőségét, a községekben is széles körben ismertették a nőtanácsok azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a szovjetunió és a szocialista tábot or országai tesznek a békés egymás mellett élés és a teljes és általános leszerelés érdekében. tájékoztatták a nőket a nemzetközi demokratikus nőszövetség budapesti tanácskozásának határozatáról is.

székesfehérvárott a megyei művelődési ház színháztermében rendezett nőnap nagygyűlésen harmati sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára tartott ünnepi beszédet. a nagygyűlés után a rákóczi ferenc általános iskola tanulói színvonalas műsorral köszöntötték a nőket./mti/

18.30

18.46 Zsolt

- 15 -

VEGE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1962. március 5.

bb. 1. tavaszi nagytakarítás budapest parkjaiban, az utcákon és a köztereken - hamarosan ültetik az új fákat, cserjéket, a tavasszal pompázó kétnyári és évelő virágokat

i cs/j/e k á

1962. március 5.

Kertek alatt a tavasz. a fővárosi kertészet többszáz em-szakembere és munkása fokozott erővel munkálkodik a parkokban, utakon, köztereken, hogy mielőbb eltakarítsák a tél szemetjét, salakját, hogy megifjítsák, s mielőbb tavaszi zöldbe, virágba borítsák budapestet. a fatisztogatási program nagyrészt - 160 000 fa, továbbá 180 000 cserje ápolását tervezték - máris teljesítették, és március végére, április elejére már csak körülbelül 7 000 fiatal sorfa marad nyezetlen, amelyeknél meg kell várni a rügyek bontakozását. minden eddiginél nagyobb területet - 150 000 négyzetméter gyepet - szórtak be az idei télen apró komposztal, hogy a fűvek dusabban zöldelljenek. az egész pázsitterületet meggereblyézik és szükség szerint le is seprik.

a nagytakarítással egyidőben megkezdték a koratavaszi fa-, cserje- és virágültetés előkészítését. a következő hetekben árvácskából és százszorszépből kerekén 174 000 tövet ültetnek ki a főváros különböző tereire és parkjaiba. ugyancsak márciusban kezdik kiültetni az évelő virágokat, amelyekből az első alkalommal 10 000 tövet helyeznek szabad földbe. cserjefélékből 3 400-at, sövényből 10 000-et, parkfából 1 000-et, utcai sorfából 2 000-et ültetnek ki még márciusban. a legszebb rózsafajtákból 5 000 tövet helyeznek el részint a margit-szigeten, részint a főváros közterein. hamarosan megkezdődik főváros-szerte a pázsit-felújítás: a sérült pázsitterületek zömét már felásták. összesen 60 000 négyzetméter új pázsitot telepítenek a következő hetekben. /mt1/

bb. 2. termelékenység-növeléssel félmillió méterrel több ruhaanyag, munkaigényesebb gyártmányok a magyar pamutiparban

i sz/tr/e v g

1962. március 5.

a magyar pamutipar szövőgépein fűrgébben szaladnak a vetélők, gyorsabban gyarapszanak a szövőgépek, mint néhány évvel ezelőtt. a gyár szakemberei voltak a gépgyorsítások egyik kezdeményezői. ma már a régi mechanikai szövőgépeken megközelítik az automata gépek fordulatszámát. /folyt.köv./